

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

NO. 20

Amerikanci v Koreji se pripravljajo na pot v novo življenje **PREDSEDNIK TURČIJE V GL. MESTU**

V taborišču, kjer je 21 Amerikancev, brijejo in strižejo briveci uskoke, ki se pripravljajo za pot v "svobo- do."

PANMUNJOM. — Radio v Pekingu je sporočilo, da se je včeraj pričelo 21 Amerikancev, 325 Južnokorejcev in en Angležki so izjavili, da hočejo ostati pri komunistih, pripravljati, da zapuste taborišče, v katerem so živeli. V taborišče je prispealo sedem korejskih brivcev, ki sedaj strižejo in brijejo te ljudi.

Sarg. Richard Corde iz East Providence, R. I., je dejal: "Izgledati hočemo dobro, ko dospeemo v Kaesong."

Za 21 Amerikancev bo odhod proti severu pomenil začetek novega življenja. Kam bodo ti Amerikanci šli, še nihče ne ve. Nekateri so rekli, da hočejo oditi v Rdečo Kitajsko, dočim dajejo drugi prednost drugim deželam za želesno zaveso.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je obljubil, da bo Corp. Edward S. Dickenson, ki je kot vojni ujetnik tudi dejal, da bo postal pri komunistih, pa se je skoraj v zadnjem trenutku premisil ter prišel nazaj, deležen polne pravice. Kot prispevo je omenil svetopismeskega izgubljenega sina, ki se je vrnil v hišo očetovo.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je obljubil, da bo predsednik predstavnik na državnem banketu v Beli hiši, ki je bil prirejen turškemu predsedniku in njegovi ženi na čast in katerga se je udeležilo 75 oseb, med njimi podpredsednik Nixon in njegova žena.

Ob podelitev odlikovanja je predsednik Eisenhower naglasil zasluge predsednika Bayarja, ki je mnogo prispeval k dobravi, katera karakterizira odnos srednje Turčije in Združenimi državami.

"Pod Vašim vodstvom je Turčija nadaljevala z aktivno podporo onih idealov, ki so dragi svobodnim ljudstvom vseposod, s čemer je prispevala k upanju po svobodi in miru po vsem svetu", je rekel predsednik Eisenhower.

Turški predsednik mu je v svoji zdravici odgovoril, da se zaveda velike časti, ki je je deljen, "in katero smatram za znak prijateljstva ameriškega ljudstva do mojega ljudstva, katerega v tem trenutku predstavljam na prijateljskih ameriških tleh."

Pred tem je sprejel predsednik Eisenhower predstavnika Turčije v Beli hiši, rekoč, da je ponosen, da more sprejeti glavarja "velike in prijateljske Turčije v Beli hiši."

Turška skupina je dospeala iz New Yorka v Washington s predsednikovim osebnim letalom.

Washingtonska policija je izjavila, da je turškega predstavnika v Washingtonu sprejelo in pozdravilo 75,000 ljudi.

Poslanik Venezuela v Nemčiji

CARACAS, Venezuela. — Vlada je naznanila, da je bil Eduard Maturi imenovan za ambasadorja pri nemški vladi v Bonnu.

Terrorist ubit

KUALA LIMPUR, Malaja. — Vlada naznanila, da je bil v bojih s komunističnimi gerilci ubit znani terorist Lim Meng Seki, ki je bil v Angliji izšolan.

Požar v gledališču

MEXICO CITY. — Tukaj je uničil požar Granat filmsko gledališče, v katerem je bilo takrat 1,600 oseb, ki so se pa k srči vse rešile. Materialna škoda zna- \$60,000.

Italijanski premier v boju za ustaljenost svoje nove vlade

Obljubil je pritisk na komuniste, više davke in široke reforme te apeliral na parlament za podporo.

RIM. — Dne 26. januarja so komunistični poslanci v parlamentu pričeli monotono navajati: "Luce! Luce! Luce!", dočim je novi premier položil na kocko usodo svoje vlade s tem, da je obljubil pritisk na komuniste, više davke in široke socialne reforme.

Vzlikanje komunistov se je pričelo, ko je novi premier Fanfani omenil, da so inozemski opazovalci opazili porast komunistične ideologije v Italiji. Premier je apeliral na senat in nižjo zbornico, naj podpre vlado v njenem prizadevanju, da "prepreči razsulo svobode, ki ga propagira neka tuja sila."

Klicem "Luce" so se kmalu pridružili še klici "fašist", ki je premier dejal, da bo onemogočil radijsko propagando, ki prihaja z okraj železne zaves.

Nato je predložil program vzdržnosti in reform v upanju, da bo dobil dovolj podpore od strank centra za stabilno vlado.

Dalje je premier potisnil Italijo v atomsko dobo z naznanim, da bo njegova vlada izdala 1.000.000.000 lir (\$1.600.000) za izgradnjo atomskega reaktorja. Dejal je, da mora Italija zajadati v smeri, ki bo bodo oddaljile od totalitarne nevarnosti.

15-letni deček ubil starše in staro mater

ST. JOSEPH, Mo. — Nek 15 let starji deček je priznal, da je ustrelil svoje starše in staro mater.

"Sam ne vem, zakaj sem to storil," je rekel Richard Wissdorf. "Nikoli prej mi ni še takoj dejanje šlo po glavi."

Policija je našla v njihovem domu mrtve 45-letnega grocerista Tony J. Wissdorfa, njegovo 40 let staro ženo, in 70-letno staro mater Mrs. R. Larso. Njihov dom se nahaja v Sherburn, Minnesota, odkoder je mladi morilec pobegnil z avtomobilom do Missouri, kjer so ga prijeli.

Odhod Angležev v Moskvo

LONDON. — Tri in trideset angleških industrialistov je odpovalo po privatnih kupčijah v Moskvo, kamor so "šli prosjeti" za medsebojno trgovino.

Zgodba o ženi, ki je ustvarila možu prijeten dom

"NOVIC," kakršna je slediča, ja, in vse to, ne da bi vpraša- običajno ne objavljamo na naši prvi strani, pa bomo zdaj naredili izjemo, ker tale je tako značilna, da ne rečemo — famozna, da zasuži to mesto, če ne radi drugega, pa radi kratkočasja čitateljev, da ne bodo brali o samih atomskih nevarnostih, komunističnih potegavčinah in drugih podobnih stvareh: Eno je:

V torek je neki lastnik restavracije v Clevelandu prisel sodniku za ločitev zakona, ker je žena, s katero se je poročil deset dni nato, ko jo je spoznal, lepo počasi "premučala" v njun skupni dom pet od svojih devetih otrok, svojega zeta, vnuka in svojega neoženjenega brata "pečlar-

Preden se je z njo poročil, ji je povedal, da ima \$35,000 v bonih in delnicah in \$17,000 gotovine v banki, da poseduje restavracijo in stanovanjsko hišo na

NAJNOVEJŠE VESTI PREDSEDNIKOVA RAZLAGA SVOJE ADMINISTRACIJE

LONDON. — V neki trgovini, kjer prodajajo pse in druge domače živali, so našli v kovčegih trupelca treh malih otrok, ki so bili zadavljenci z nogavicami. Prodajalka je povedala, da je pustila kovčega v trgovini za spravo neka ženska že pred več meseci. Trupelca so bila v muščiciranem stanju.

NEWHALL, Cal. — V tukajšnji tovarni za smodnik je nastala eksplozija, v kateri je bilo 16 žensk ranjenih, med njimi najmanj tri kritično.

CHICAGO. — Adlai Stevenson je označil Brickerjev predlog za dodatek ustavu kot "nevaren, radikal in nepotreben."

BEograd. — Komunistična vlada Jugoslavije je včeraj slavila svoje izboljšane odnose s sovjetskim blokom ter izrazila svojo pripravljenost delovanja z Vzhodom in Zapadom na podlagi "medsebojnega spoštovanja." Za predsednika parlamenta, ki je pričel včeraj z zasedanjem, je bil imenovan Moša Pijade.

COLUMBUS. — Pastorji države Ohio so zaključili včeraj svojo 35. letno konferenco z apelom na končanje segregacije ali plemenskih odelenij ter so iznovili svojo oponicijo proti vsaki obliki vojaškega vežbanja. Izrazili so tudi pohvalo in svojo zaupnico vodstvu predsednika Eisenhowera.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je podal včeraj diagnostiko ameriškega ekonomskega zdravja pod njegovim vodstvom ter ugotovil da je dobro.

BERLIN. — Sovjetska zveza je včeraj presenetila Zapad s svojim predlogom za svečno konferenco še to leto, v kateri naj bi bila vključena tudi Rdeča Kitajska. Na tej konferenci naj bi se tudi razpravljalo o kontroli atomskega orožja.

WASHINGTON. — Senator Jenner je sноči izjavil, da je Bela hiša leta 1944 ukazala poveljstvu mornarice, naj uniči listine in dokumente o mornariški kontrainteligenci službi, v katerih dokumentih so se nahajali podatki o komunističnem delovanju v mornariških edinicah, na vodni fronti in celo na samih konvojih, ki so spremljali ladje v Sovjetsko zvezo.

Washingtonska revija "U. S. News and World Report" je objavila zelo zanimivo študijo, iz katere je razvidno, kako zaman je vsako prizadevanje, priti s Sovjetijo do kakrige sporazuma. Vzhod in Zapad sta razpravljala že na 3,802 sejah o večjih vprašanjih; za te seje je bilo uporabljenih 11,400 ur; pogajalci so izgovorili 12,000,000 besed, — dovolj za 680 knjig, katerih vsaka bi imela po 400 strani; za spravo teh knjig bi bila potreb-

1016 Main Ave., da je dal v našem poslopju na 1265 E. 9th St., dne 10. v bolnišnici, v katerem času je zet njegove žene, Moore, "ronal" eno njegovih restavracij. V tej periodi je on, Kindler, podpisoval čeke za plačevanje računov, toda po svojem prihodu iz bolnišnice je ugotovil, da se je njegova žena pripeljala v hišo svoje 17-letno hčer Jane, ki je ostala pri njih. V teku prihodnjih treh mesecev je pripeljala v hišo svoje tri mladoletne sinove, stare 15, 14 in 11 let, načelo svojega petdeset let starega neozetenega brata Franka Gackle, za njim pa sta prišla za dobro mero še njen zet Walter Moore in njegova žena, ki je njen hči, ter njun petletni sinko.

Dan po njuni poroki, je dejal, je njegova žena pripeljala v hišo svoje 17-letno hčer Jane, ki je ostala pri njih. V teku prihodnjih treh mesecev je pripeljala v hišo svoje tri mladoletne sinove, stare 15, 14 in 11 let, načelo svojega petdeset let starega neozetenega brata Franka Gackle, za njim pa sta prišla za dobro mero še njen zet Walter Moore in njegova žena, ki je njen hči, ter njun petletni sinko.

Preden se je z njo poročil, ji je povedal, da ima \$35,000 v bonih in delnicah in \$17,000 gotovine v banki, da poseduje restavracijo in stanovanjsko hišo na

V oktobru je bil Kindler 10 dne v bolnišnici, v katerem času je zet njegove žene, Moore, "ronal" eno njegovih restavracij. V tej periodi je on, Kindler, podpisoval čeke za plačevanje računov, toda po svojem prihodu iz bolnišnice je ugotovil, da se je njegova čecka načela prihodnjih treh mesecev je pripeljala v hišo svoje tri mladoletne sinove, stare 15, 14 in 11 let, načelo svojega petdeset let starega neozetenega brata Franka Gackle, za njim pa sta prišla za dobro mero še njen zet Walter Moore in njegova žena, ki je njen hči, ter njun petletni sinko.

Lani pa je odkril, da je njegova žena kmalu po poroki odprla novo bančno hranilno vložbo, v katero je vložila v času njegove bolezni \$15,000.

Sodnik Merrick je odložil razpravo do 8. februarja.

V zgodbi je našlo vprašanja zdržljivitev še vedno razvijeno. V Varnostnem svetu Združenih narodov je bilo glede vprašanja svetovnega miru že 646 sej z 20,300,000 besedami, — toda mrzla vojna še vedno traja. Celotni zbor Združenih narodov je imel že 471 sej s 14,800,000 besedami, sporazuma pa še zdaj ni.

Po osemletnem "sejanju" s komunisti, ne moremo nobenemu diplomati očitati, če prične govoriti sam s seboj...

CLEVELAND. — Vsota, ki so jo nabrale snoči matere v svojem pohodu proti bolezni ohromelici (polio) je znašala danes zjutraj \$484,639,28, toda zneski še vedno prihajajo in z večjih predmetov še ni bilo poročil.

Razne drobne novice iz Clevelandu in te okolice

Filmska predstava—

V nedeljo popoldne bo v cerkveni dvorani pri sv. Vidu filmska predstava. Poleg drugih zanimivosti bo na sporedu tudi blagoslovjanje svetovid. Zvonov in slika, ki je bila posneta ob prilici zlatega jubileja zakončev Šibenik.

Slike iz domovine—

V nedeljo pop. ob treh bo v SND na St. Clair Ave., predstava slik, ki jih je v stari domovini posnel John Robich. Predstava je pod pokroviteljstvom Hrvatske bratske zajednice št. 337. N. A. banka zastopana na konferenci v Chicagu—

Na veliki konferenci bankarjev, ki se vrši prve dni prihodnjega tedna v Chicago, Ill., bo sta zastopala North American Bank Mr. G. A. Herbison in Mr. Al W. Kay.

Važna seja—

V nedeljo popoldne ob dveh bo v cerkvi sv. Lovrenca ura molitve, nato pa se Zvezde društva Najsvetejšega Imena.

Iz bolnišnice—

Mrs. Frances Lizar, 1190 East 60 St., se je vrnila iz bolnišnice. Zahvaljuje se vsem za obiske, karte, cvetlice in druga darila.

Druga obletnica—

Jutri, v soboto, popoldne po tretji uri bodo v šoli sv. Vida na prodaj krofi. Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ članicam tega društva načup še posebej priporoča.

Trideseti dan—

Danes zjutraj ob 6:30 je bila v cerkvi sv. Vida darovana sv. maša za pokojnega Andrew Mozek na 30. dan njegove smrti.

V bolnišnico—

Mary Topolko, 16301 Grovewood Ave., je bila odpeljana v "Medina" bolnišnico.

Papež mora počivali in vsaj začasno opustiti svoje težavno delo

VATIKAN. — Zdravniku so ugotovili, da je sv. oče na splošno zdrav, toda silno utrujen in so mu predpisali dolgotrajen počitek. Rekli so mu tudi, da bo moral odnehati s preobiloma okreva.

Papež, ki je star 77 let, je počival ter se je naslednje jutro počutil mnogo bolj svežega. Njegovo stanje so opisali kot "nervozen" želodec.

Sv. oče bo 2. marca 78 let star. Istega dne bo praznoval tudi 15-letnico papeštvja.

Preveč pisalnih strojev, pa premalo strojnic!

BERLIN. — Neki tukajšnji taksi - vozniški, ki prevaja časničarje k sejam zunanjih ministrov, je izjavil časničarjem, da nima mnogo upanja za uspeh konference. Zakaj ne? Zato: zgodljivi diplomatij so prinesli s seboj vse preveč pisalnih strojev, pa premalo - strojnic!

CLEVELAND. — V Clevelandu bodo prič

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., HENDERSON 1-0628

Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četr leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 20 Fri., Jan. 29, 1954

Boljše bolniško zavarovanje!

"Dokler si zdrav in imas delo, je v Ameriki dobro. Če pa pride bolezen v hišo, se te pa sam Bog usmili!" pripovedujejo starejši rojaki onim, ki še ameriških razmer ne poznajo dobro.

Marsikateri izmed rojakov, ki so prišli v zadnjih letih v našo deželo, je to resnico bridko skusil na svoji lastni koži. Ker je moral biti v starem kraju vsak delavec zoper bolezen obvezno zavarovan, ni o tem tukaj dosti razmišljaj. Šele, ko se je bolezen lotila njega ali katerega izmed članov družine, je začel o tem povpraševati.

Zavarovanje zoper bolezen je v Združenih državah pristojno. Vse naše bratske organizacije svojim članom v slučaju bolezni pomagajo, v kolikor je v obsegu nizke zavarovalnine mogoče. Ta zavarovalnina krije pri današnji draginji komaj malenkosten del stroškov. Večina delavcev ima še posebno zavarovanje pri podjetjih, pri katerih je zaposlena ali pa posebej. Zavarovanj je več vrst, vsa pa so pristojna.

Zdravstvene razmere na naši deželi so se v zadnjih letih veliko izboljšale. Pred 50 leti je človek v Ameriki dosegel povprečno starost 49 let, danes je povprečna doba človeškega življenja pri nas dosegla že lepo starost 68 let. Vendar pa je treba še veliko storiti, saj je na primer samo lani umrlo v Združenih državah okoli 224.000 oseb zaradi raka. Krvne in srčne bolezni so zahtevale lani okoli 817.000 življenj. Nad sedem milijonov oseb trpi na raznih revmatičnih obolenjih, milijoni iščejo vsako leto pomoči v bolnišnicah zaradi duševnih in drugih bolezni.

Bolnišnice in zdravniki so draga stvar. Po besedah predsednika Eisenhowera porabi ena desetina ameriških družin vsako leto okoli \$500 za zdravnike in zdravila. V celoti smo izdali lani v Ameriki v ta namen preko devet milijard (bilijonov) dolarjev. Ti stroški pa iz leta v leto naraščajo.

Demokratska administracija je izdelala poseben načrt bolniškega zavarovanja za vso deželo. Njegovi uresničitvi pa se je uprla zdravniška organizacija. Ostalo je samo pri predlogu.

Mimo tega težkega vprašanja tudi sedanja administracija ni mogla. V svoji poslanici Kongresu ob začetku zasedanja je predsednik Eisenhower odločno odklonil "socializirano" medicino, kar naj bi se po našem dejalo obvezno zavarovanje proti bolezni pod vladnim nadzorstvom, nato pa je v posebnih poslanicah Kongresu predložil svoj načrt za zboljšanje zdravstvenega skrbstva in bolniškega zavarovanja.

Ta načrt predvideva vladno pomoč privatnim in takim organizacijam, ki se bavijo z zavarovanjem proti boleznim, pa pri tem ne iščejo svojega dobička. Z vladno podporo bo mogle te organizacije brez prevelikega tveganja nudit posameznikom boljše varstvo proti prevelikim izdatkom v slučaju bolezni.

Vsekemu je dano na prostu ali se zavaruje proti bolezni ali ne, prav tako si lahko tudi sam izbere katerokoli izmed zavarovalnih ustanov oziroma družb.

Pri večini sedanjih zavarovanj je zdravljenje omejeno na določen čas, oziroma vsoto. Po novem načrtu bo ta čas podaljšan, oziroma vsota povečana. Kjer bi bili namreč stroški zdravljenja previsoki, bo po Eisenhowerevem načrtu priskočila na pomoč vlada in plačala njih del. Predvidoma bo vlada za posamezni bolezniški slučaj plačala do \$2,500. Bolnik pa seve s tem ne bo prost vseh obveznosti. Del računa bo moral še vedno plačati sam. Po predlogu člana konгрesa Charles A. Wolvertona iz New Jersey naj bi bolnik plačal za vsak dan zdravljenja v bolnišnici \$1.00, oziroma dvajseti del celotnega računa. Ostane pa še zdravnikov račun. Po omenjenem predlogu bi bil tudi del tega krit z zavarovalnino. Wolverton je predložil, naj bi zavarovalnice priлагodile mesečna plačila zavarovanj dohodka posameznih zavarovanec takoj, da bi družine, ki manj zaslužijo, tudi manj plačevalce.

Predsednik Eisenhower je predložil Kongresu, naj odobi za začetek 25 milijonov dolarjev za kritje izdatkov novega zavarovanja. Ta denar poide v poseben sklad, v katerem bodo družbe za bolniško zavarovanje plačevale redno nujni procent zavarovalnine, zato bodo pa v slučaju, da bi račun kakega zuvarovanca presegel določeno vsoto, dobile plačane prekomerne izdatke. To je neke vrste pozavarovanje, katerega stroški bo nosila zvezna vlada.

To so za zdaj šele predlogi. Ali jih bo Kongres sprejel ali ne in kakšni obliki, je težko reči. Del zdravnikov in družb, ki se ukvarjajo z zavarovanji proti boleznim, se je o novem načrtu izrazil neugodno, drugi pa ga zagovarja, kot je sicer navadno pri vsaki stvari.

Ob trezem premislu vprašanja zavarovanj proti boleznim bi človek zagovarjal obvezno zavarovanje. Ni dvojna da bo del konserativnejših ljudi, ki se ne morejo spriznatiti z novimi razmerami moderne družbe, trdil, da je to socializem, da je to socializirana medicina, da je to kratenje svobode.

Tem in takim bi zastavili vprašanje: "Kaj pa obvezen

šolski pouk?" Zakon določa, da mora vsak zdrav otrok obiskovati osem let šolo, pa naj bo to njemu prav ali ne, tudijegov starši nimajo tu nobene besede. Na prostu pa je seveda vsakemu dano, ali gre v državno šolo ali pa v privatno pravico javnosti. Vsi smo spoznali, da je to dobra stvar, zato se ji nihče ne upira in nihče ne kriči "socializem." Podobna bo enkrat tudi zgodba z obveznim zavarovanjem proti boleznim. Splošnosti, posebno malemu človeku, mora biti to samo v korist, čeprav bo morda ta ali ona zavarovalnica imela kak dollar manj dobička in bo ta ali oni zdravnik zaslužil nekaj manj.

Newburške novice

Brez nevolje mu je odgovoril: "Fant, začni z veselim."

Dobro poznani družini Bartol Stinčič je smrt vzela mater, oziroma soprogo in naredila veliko praznoto v hiši. Naše globoko sožalje! Materi pa naj Bog da večno plačilo.

Kanadska A. D. je pred par tedni rekla, da bi morali vsi, ki pišejo v liste, rabiti pravilno slovenčino. Jaz, pravem "padpura" nato. Hvadnik pa je, ker je nekaj takih dopisovcev, ki niti šest sto besedi nimamo na razpolago, to se reče, jih nimamo v zalogi. Dr. Kernov slovar nam veliko pomaga.

PODLISTEK mora danes izostati. Sem bizi.

Valvazorja bi rad bral

Painesville, O. — Priloženo posiljam naročnino. Sicer mi še ni potekla, pa je menda boljše, da plačam prej kot pozneje. Ob tej priloznosti bi rad izrazil eno željo ali stavil predlog.

Če se prav spominjam, je pred mnogimi leti Ameriška Domovina priobčevala Valvazorjevo zgodovino. Takrat mi AD ni redno prihajala v roke. Kadar sem jo pa dobil, sem tisto zmiraj z velenjem prebral.

Od takrat je že dolgo. Tisti, ki smo to brali, smo že pozabili, mlajši pa tega sploh v roke niso dobili. V kolikor vem, je Valvazorje delo zelo obsežno in dragi, da si ga ne bi mogel vsakdo nabaviti.

Vsi ti so prošeni, da se udeležijo skupne seje cerkvenega odbora v nedeljo, 31. ja., ob 11. do poldne.

Veliko jih je. Kaj ne? To pa zato, ker je naša fara raztresena od Jeruzalema do Jerihe. Za vsakokrat sta dva zastopnika ali trustees. Štirikrat na leto imamo seje in takrat povedi tistom zastopnikom, kaj farani želijo, če kaj. Na ta način skušamo delati po volumni, je četiri in ne to, kar videnja trdita. Vsi trije imajo prav, pa se vendar ne zglijajo. Nekako tako je šlo prejšnja leta tudi pri glavnih letnih sejah za Narodni dom. Da je Dom napredoval zadnja leta, je razvidno iz tega, da se je dolg zniral v teku nekaj let za več kot \$60,000.00.

Moja želja bi bila, da bi potem ko bi bila končana sedanja "Zgodovina slov naroda," začeli ponatiskovati Valvazorjevo zgodovino.

Jaz zgodovino zelo rad berem. To, kar sedaj prinaša AD, je nad vse zanimivo. Upam, da bi bili z objavo Valvazorja zadovoljni tudi drugi bralci in naročniki lista.

Matt Hribar.

Titov zastopnik odklonil povratek domov

New York, N. Y. — Titov trgovski zastopnik v New Yorku Slavolub Djurovic, ki je bil v Združenih državah Amerike od 1. 1949, pa se dvakrat vrnil na obisk v domovino, je pretekli teden zaprosil Združene džave za prešinjeni s začudenjem nad tem, kar so videli in slišali, tudi zdravniki brez vere. To je čudno, kaj ne? To nam kaže, da je vera milost božja, katera je na razpolago sicer vsem, pomaga pa le tistim, ki ne zaprejo trdrovratno luč pot do razuma. In tako je res, kot pravi pregovor: "Za tiste, ki verujejo v Boga, čudež ni treba. Za tiste pa, ki ne verujejo, čudeži navadno nič ne koristijo."

Kdor hoče videti zelo zanimivo sliko, ali show, naj gre v Masonic Hall, Euclid in E. 36. St. Slika tudi kaže, kako se papež voli. "SACRED CONCLAVE" je brez dvomno poučljiva predstava.

Kathleen Louise Perhavec je ime novi faranki, ki se je zadnjeden dala vpisati med kristjane. Naše čestitke staršem pa tudi Grosatu in Grosmami.

Pozno zvečer se je prizibal moški po hodniku. Bil je dobro nali. Na oglu pa je stala neka ženska in čakala, da bo varno čez cesto.

Zibanski: "Gospa, a, a, a, bbbi bbbi tako prijazni in bi me plesali čez cesto, prosim. Sem enega preveč zvrnil?"

Zenska: "O prav rada." Prije-

la ga je pod padzduho in ga peljala čez cesto naravnost na policijo onstran ceste. Bila je policijska.

— Poročilo ne pove, kaj je

drugi dan Zibanski menil o pri-

naj začenem rožni venec?"

Nad Mississippijem so vi-

gi, pa zopet zamenjal in pripove-

dal na kak način se da ta ali

vrševanje poklica in vzdrževanje

je mlada gospa že vse to "vede-

la."

"Veste, vse te ribe se mi, ne zde nič kaj lepe!" je po dolgem izbiranju rekla prodajalcu.

"Če gledate na lepoto, potem si kupite zlate ribice!" je odgovoril prodajalec in šel streč drugi stranki.

Če hočete, da bo prerezana citrona ostala čim dalj sveža in ohranila svoj sok, jo položite z odrezanim delom navzdol na z jesihom pomočen krožnik.

Citrone in pomaranče dajo veliko več soka, če jih pred stiskanjem segrejemo.

Vojvodinja Windsorska, žena bivšega angleškega kralja Edwarda, ki je dolgo vrsto let veljala za najokusnejše in najboljše oblečeno izraziti k "sijajno," "odlično," "čudežno," "bajno," ne bomo našle pravega izraza, ko se bo res kaj večjega, znamenitejšega zgodilo. Naš jezik naj bo zato umerjen; beseda je sicer lahko izbrana, toda mora biti trenutku primerja.

Mar ne zveni nekam smešno, če hvalimo sošedo, ki si je kupila za nekaj dolarjev čisto navadno pokrivalo za na glavo, z besedami "čudovito," "prekrasno," "izbrano z izrednim okusom"? Mar smo v svojem srcu tudi tega menjenja? Ni ta hvala samo na jeziku? Če je tako, potem nas to ni vredno!

*

Pretrirana hvala je smešna hvala, pravimo ji hvalisanje.

*

Je pa še neka druga stvar, ki me velikokrat moti. Slovenci smo oljikani ljudje, smo veseli narave, ljubimo družbo, smo pa do tujih in napol tujih ljudi umerjenega vedenja, velikokrat celo preveč zadržani. Taka je pač naša narava! Ko slišim tu in tam besede "dragec," "priatelj" "ljubček" ali kaj podobnega v razgovoru pri ljudeh, ki se kmaj poznajo, nisem gotov, ali se ti ljude drug z drugega norčujejo ali pa v resnicu ne vedo, kaj je umirjenost, ki so jo naše mame tako spoštovalo in tako gojile. Besede "dragec," "ljubček" in podobno spadajo le v domači družinski krog in med ljudi, ki jih uživevajo v resnicu veže.

*

Ne stavljam otrokom nerodnih vprašanj

*

Zadnjič sem obiskala svojo prijateljico, ki ima malega otroka. Komaj je začel govoriti. Dokončno je bil tudi njen mož. Kot vedno ob takih priloznostih je tudi tokrat prisel razgovor na otroke. Otrok je sedel mirno v svojem kotu in se igral, ne menec se za naš razgovor. Ko je prišla na obisk še neka druga znamenka, se je po pozdravu približala malemu in začela z njim razgovor. Nekote sem poslušala.

*

"Koga imaš rajši — ata ali mama?" je hotela vedeti od otroka. Z začudenimi in na široko odprtimi očki jo je gledal, nato pa zajokal in pobegnil k mamici.

*

Gotovo ni mali o tem nikoli razmišljal. Oba ima rad! Vsakega po svoje. Ni prav, da se otroka take stvari sprašuje in se mu vzbuja, v glavi misel, da morebiti v njegovi ljubezni doata ali mame kaka razlika. Oče in mati ne smeta nikoli med seboj tekmovati za otrokovo naklonjenost. Pri vzgoji morata že od vsega začetka postopati enotno. Ni prav, če mama daje otroku potuhno, kadar ga cče malo trše prime! Otrokova dolžnost je, da starše posluša, da uboga... Če ga bomo tega čimprej navadile, tem bolj janž in za nas.

*

Dober nasvet

*

Nevesta, ki ni imela nikdar posla z nakupovanjem in kuho, je prišla v trgovino kupovati ribe.

*

Lepa in ponosna na svoj komaj

Dr. Josip Gruden:

Zgodovina slovenskega naroda

17. Jezuiti in kapucini. Katoliško slovensko slovstvo. Hrenovo kulturno delo in njegova smrt.

Te slovenske govorje je imel menda p. Janez Čandik, ki je prav tisto leto došel iz Ljubljane. Poleg njega navaja zapisnik jezuitskega kolegija kot slovenskega pridigarja še p. Jakoba Knapa (1635). L. 1652. je bila slovenska pridiga predstavljena v cerkev sv. Duha. Jezuitski letopisec poroča o njej, da donaša mnogo sadu, ker jo prihajajo poslušat pobožne množice celo iz daljnih krajev. Enako je služila slovenščina jezuitom tudi pri misijonih, ki so jih imeli po deželi na veliko korist kmečkega ljudstva.

Misel, naj bi se ustanovil jezuitski kolegij v Gorici, je prvi sprožil patriarh Barbaro leta 1594. v svojem poročilu na paapeža Klemena VIII. Nekaj let pozneje se je p. Rafal Kobenzl, rojen Goričan, na graškem dvoru zelo trudil za izvršitev tega sklepa. Toda razmre takrat so bile neugodne. L. 1615. je graški nuncij Erazem Paravicini zoper poročil v Rim, da nadvojvoda želi, naj bi se kolegij kmalu ustanovil, a manjkalo je primerne dotacije. Na slepo srečo sta prišla še isto leto dva patra v Gorico in pričela z misijonom. Stanovala sta par mesec v neki zasebni hiši pri mali, a lepi cerkvici sv. Janeza Krstnika, katero jima je dve leti pozneje Gašper pl. Dornberg prepustil v last.

Ker so meščani želeli, da patri otvorijo šolo, so pričeli takoj z nekaterimi razredi. — L. 1618. je papež Pavel V. združil s kolegijem župnijo Št. Peter pri Gorici, da bi jezuiti imeli boljše dohodek; pozneje so dobili še prostilo pazinsko (1622) in komendo nemškega viteškega priveda v Prečeniku. Ker sta bila jezuitom staro stanovanje in cerkev sv. Janeza pretesna in tudi preveč oddaljena od srednješča mesta, so kupili leta 1621. prostorno hišo na trgu. Deset let pozneje so pričeli zidati nov kolegij in cerkev. — Šole so počasi napredovale. L. 1622. so poučevali le en pater in dva šolastika, tri leta pozneje je bila gimnazija s šestimi razredi že popolna. L. 1639. so vpeljali tudi predavanja o morali in logiki.

Iz Trsta sta šla 1. 1627. dva očeta jezuita in en šolastik v Reku, kjer so že dolgo nameščali ustanoviti kolegij. Potrebno dotacijo je dala grofica Uršula pl. Thanhause. Čisti dohodki so znašali 1500 gld. na leto, ki so se s časom zvišali na 2000 gld.

Začeli so zidati kolegij in cerkev. Gimnazija je imela štiri ali pet razredov, semenišče sv. Ignacija za revne dijake pa 12 gojencev. Italijanske pridige so se menjavale s hrvaškimi, krščanski nauk je bil navadno hrvaški. Dve Marijini družbi, ena za dijake, druga za meščane, sta močno dvignili versko življenje.

Kratek pregled jezuitskih naselbin po naših južnih avstrijskih deželah nam priča, da je imel red v vseh večjih mestih svoje postojanke. Vse višje šolstvo, vsa vzgoja duhovštine, vsa izobrazba razumništva je bila v rokah jezuitov. S pridigami, Marijinimi družbami in misijoni so vplivali tudi na versko življenje ljudstva. Zato jima po pravici pripisujemo največji delež pri katoliški cerkveni reformi.

Mnogo skromnejše, dasiravno nič manj uspešno, je bilo delovanje kapucinov. — Prva kapucinska naselbina v naših krajih je nastala že pod škofom Janezom Tavčarjem.

Po njegovem prizadevanju je prišlo nekaj očetov kapucinov beneške redovne provincije v Gorico, kjer so jim na stroške plemiških rodbin: Colloredo, Eck, Orzon in Lanthieri postavili samostan. Pravi ustanovitelj nekdaj cvetoče "štajerske kapucinske provincije" pa je kapucin oče Lovrenc iz Brindiza, ki je l. 159. potujoč v Prago prišel v Gradec in se nadvojvodu Ferdinandu tako priljubil,

Joliet, Ill. — Prosinec in svečan sta dva najbolj mrzla meseča v zimi. V teh dveh mesecih se navadno porabi več kuriva za gretje hiš, kakor pa v petih ostalih mesecih, ki spadajo v zimsko sezono, ce tudi spadajo po praktiki v jesensko in spomladano sezono. V prosicu, ter v prvi polovici svečana imamo navadno zimo, ki za nekaj dni potisne živo srebro v toplomerih pod ničlo. V vinotoku, listopadu in grudnu, je sicer treba tudi kurtiti, pa vendar ne gre toliko kuriva. V grudnu začne polagoma pritiskati. V prosincu in svečanu drži zares. V šuscu in v malem travnu, pa odnehuje in polagoma mraz popušča. Kuriti zlasti ob jutrih pa je treba še v velikem travnu.

Sroški za kurjavo so v sedanji dobi visoki. Včasih se spominjam, ko smo imeli v stanovanjih navadno le po eno peč, na kateri smo kuhalni in jo rabili tudi za gretje. Če je bilo stanovanje malo večje je bila še ena peč kje v "dining roomu," ali pa "living room." Ko sem v Ameriko prišel, sem stanoval dolni na Bluff streetu pri pokojnemu Zajčku. Vseh skupaj je bilo nas osem borderjev, kadar smo bili vsi doma v kakem zimskem večeru, smo se kar po tleh razložili po podnu, nekateri so ležali zlepjeni potleh, drugi so sedeli s prekržanimi nogami, kar smo rekli, da se sedi po cigansko. Pripravovali smo drug drugemu kake storije, vmes malo obirali tiste, ki so pred pustom ženili. Jaz pa ker sem bil najpoznejši došlec "greenar," so me pa s "pelico" pošiljali po pivo. Koliko sem ga znesel dolni po strmi stezi z Broadway ceste! In življenje je teklo naprej.

da je takoj sklenil kapucine pridobi za svoje dežele. Že na slednje leto (1600) so položili temeljni kamen za kapucinski samostan v Gradcu. Novi redovniki so zlasti zasloveli s tem, da so se udeleževali kot navdušeni pridigarji mnogih vojen zoper Turke. Sam o. Lovrenc je spremjal leta 1601. krščansko vojsko kot vojni pridigar na Ogrsko. Ne manjše občudovanje so vzbudili l. 1606, ko je v Gradcu razsajala kuga, in so kapucini neustrašeno stregili bolnikom, dasiravno je smrt potrala štiri iz njih srede.

(Dalje prihodnjič)

Takrat se spominjam, da je gospodar potrošil za premog, kakih \$15.00 na zimo, pa je še "kikal," kakor pravimo v ameriški slovenščini. Danes pa se porabi za gretje hiš s petimi ali šestimi sobami za olje najmanj kakih \$180. ce ne več, to je s centralno kurjavo. Pa tudi premog danes ne stane dosti manj. Tako danes stane vse mnogo več, kakor je stal nekaj. Imamo pa resnici ne ljubo tudi veliko večjo komoditeto, to je udobnost, kakoršne v prejšnjih časih nismo imeli. Kratko: več muzike imamo, pa moramo šteeti več novacev.

Še koncem zadnjega meseca so nas obvestili, da je davčna ocenitev zemljišč, posestev, kakor tudi privatne lastnine se zvišala v jolietski občini (township) za celih \$654.000. Kaj se to pravi? Ali, da bodo davki nižji, ali višji? Ne bodimo naivni, v davkarjah ni Miklavžev! Pričakujemo pa lahko in bi rekel za govorilo lahko, da bodo nas počastili z višjimi davčnimi računi.

Lumparji in tativin se dogodi tudi pri nas v našem mestu in okolici, da imajo oblasti vedno dovolj posla z zasledovanjem raznih lopovov. Kradajo automobile, kradajo druge stvari, ustavljajo ljudi in jih oropajo vsega. Radio postaje uro za uro pripravljajo o raznih takih dogodkih. Svet se ne poboljšuje, marveč poslašuje. Kaj je vzrok temu? Kje odpomoč temu?

Isto je z nezgodami in nesrečami. Množe se dan za dan. Auto nezgod je toliko, da je dnevni list kar poln o njih. Kakor v mrljaju, drug v drugega in drug čez drugega se gnjaví. So znamenja ob potih, ki svare in opozarjajo voznike na previdnost, so prometne luči na kriziščih, pa kdo jih vidi, vse dirja naprej, naprej! Kam? V nezgodne in nesreče! Ko človek opazuje nekatero voznike, kakor se jim mudi, kako rinejo iz vrste ven naprej in ce je srečen, morda dospe na lice mesta kamor je namenjen kakih par sekund, morda kakih par minut preje. Kaj pa ce bi imel nezgodo? Ali je tista rizika vredna tistih par sekund ali minut? Kdo misli na to, posebno med mladimi vozniki? Glavno je da dirja, da se kar bliska in poka za njim, ce tudi ga za vogalom ali za ovinkom če žaka kočenja smrt. Tak je sodobni smrt. Kakor zapojemo, potem pa gremo? Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega več, ki bi se spravil obdelavati raznetera naša vprašanja, ki spadajo v delokrog takega shoda? Ali naj bo napovedani katoliški shod le lokalnega pomena, kakor kak naš piknik, kjer se malo za baro poveselimo, "kako zapojemo, potem pa gremo?" Po mojem dopsu pozdravljal sklep glavnega odbora K. S. K. Jednote, ki je sklenil, da se bo letos vršil slovenski katoliški shod ob prilikli njeni narodne konvencije v Jolietu. Krasna zamisel. Malo razočaran sem, ker resnično sem pričakoval, da bodo ta načrt na široko in na ves glas pozdravili vsi vodilni krogi katoliških Slovencev v Ameriki. Kaj ni nikjer nobenega ve

Duhovniki - delavci

Posebno od leta 1951 se je v polemike o duhovnikih - delavci francoskem časopisu pa tudi v cih? literaturi, pojavilo izredno javno zanimanje za vprašanje o tako imenovanih duhovnikih - delavcih. Že več mesecov se za to lok kardinala Pizzarda, prefekta Kongregacije za semenišča, z časopisom. Skoraj ni bilo v zadnjih mesecih večjega lista ali večje revije, ki ne bi omenila tega vprašanja. S tem je svetovno časopis opozorilo na težave, v katere je zašlo v Franciji delo za širjenje Kristusovega nauka, in na prizadevanje cerkevnih oblasti, da bi našle nova pota in nova sredstva za to težko, a potrebitno delo. Pri tem gre za nov poskus delovanja med delavskim stanom, ki je Cerkvi ne samo odtujen, ampak v mnogih primerih tudi do nje sovrazen, in ki ga je mogoče pridobiti edinole s pomočjo katoliških delavcev. A francosko časopisje o vsem tem prej ni doli pisalo, ker so rajši manj govorili, več delali, posebno še zato, ker je šlo za poskuse med delavskim stanom, ki je bil zelo navezan in ljubosumen na svojo strnjeno v komunističnem taboru v svoji oddaljenosti od Cerkve.

V sedanji polemiki francosko časopisje zagovarja vprašanje duhovnikov - delavcev, saj gre v prvi vrsti za vprašanje, ki zanima katoliško Cerkev v Franciji. A ker vprašanje ni samo francosko, je razumljiva polemika, v katero so posegli tudi nekatoliški misleči ljudje. Ta politika ni samo razumljiva, ampak je bila v neki meri tudi potrebna. Tako so se pojasnili marsikateri pojmi o duhovnikih in o apostolskem delu na splošno. Tako so se nekateri zavedli, da se Cerkev zanima za socialne probleme, posebno pa za najvažnejšega, kako pridobiti delavce, da bi se zavzeli za Kristusov socialni nauk, in kar je še važnejše, da bi se ti oprijeli Kristusa in začeli živeti po njegovih naukah in načelih.

Kako da je prišlo do te ostre

MR. in MRS.
PAUL KOVELAN
prej MARY URBAS

naznanjata otvoritev
Blue Dine Cafe
6911 St. Clair Ave.
Godba vsako soboto
IGRAJO HOJER TRIO

PETER STARIN
BARVAR in DEKORATOR
Tečino in zanesljivo delo
Proračun zastonj
17814 Dilwood Road
IVanhoe 1-6248 Cleveland, Ohio

V blag spomin
OB PRVI OBLETNICI SMRTI
MOJEGA NEPOZABNEGA
SOPROGA IN SKRBNEGA
OCETA

Anton Cvetko
Svoje milo oči je zatišnil za vedno
dne 29. januarja 1953

Kako pozabiti to gomilo,
kjer Tvoje blago srce spi,
ker nam brezmejno vdarlo bilo
vse do zadnjega je dne.

V srečih nošimo ljubeče
glas, spomin in pogled Tvoj
dokler nit življenja steče
in vsi gremo za Teboj.

Začujoči ostali:

PAULINE, soproga,
TONY in HENRY, sinova
BETTY, sinaha,
STARSI in SESTRE.

Geneva, O., 29. januarja 1954.

smernicah, ki se jih morajo držati duhovniki. Drugo ime pa nam označuje delavca, ki je imogrede tudi duhovnik). Strah dobrega, a da uspehi niso odgovari te nevarnosti ni bil brez varjali prvotnemu cilju, ki so podlage, saj so nekateri znaki, čeprav redki, kazali na to zamejavo vrednot.

Leta 1952 je izšel roman "Les sains vont en enfer" (Svetniki gredo v pekel), kjer je opisan dne 27. julija 1953, s katerim je prepovedal bogoslovjem nekaterih francoskih semenišč, da bi med počitnicami delali kot nadavnini ročni delavci v rudnikih ali v industrijskih obratih. Ista prepoved je bila izdana tudi za novince različnih redov. Bogoslovji nekaterih semenišč so namreč smeli postati ob počitnicah delavci, da bi tako spoznali delavsko življenje in poskušali, ali se je mogoče približati delavcem. Ta poskus se je zdel potreben za take, kateri niso poznali delavskih težav in vprašanj. Tako bi spoznali delavca in pozneje bi kot duhovniki znali delavcem lajšati težave in jih v večjo lahko približati za Boga. Saj pravi božja zapoved: da moramo ljubiti svojega bližnjega. A ljubezni ni, če ni spoznana. Čim večje bo spoznanje pri bogoslovju, tem bolj se bo ta pozneje trudil kot duhovnik, da bo z dejanji pokazal svojo ljubezen do delavskega stanu, ki danes hrepeni po zemeljski sreči in, bodimo odkriti, po Božju.

Iz tega pa ne sledi, da mora duhovnik vse poskusiti, če hoče kaj spoznati. Če bi to veljalo, bi moral duhovnik postati tudi zločinec, če bi hotel spoznati zločinčeve težave in mu pomagati. Po tem bi se moral, kakor nekateri zmotno mislijo, duhovnik tudi poročiti, če hoče, da bo spoznal vse težave, v katerih živijo zakonci in starši v skrbi za se in za svoje otroke.

Mogoče bo kdo ugotovjal: saj so tudi slovenski bogoslovci delali na polju in še delajo. Bogoslove iz kmečke družine med počitnicami ni imel in nima dosta časa za kolovratenje po svetu. Treba je prijeti za delo. — Marsikateremu je verjetno oče rekel: kar poskusi, da boš videl, kiko drag je vsakdanji kruh.

Vsakdo pa dobro razume, da je nekaj drugega delati na polju med svojimi lastnimi ljudimi v katoliškem okolju, kakor pa delati v industrijskih obratih med ljudmi, ki so, če ne bi bilo druga, prezeti z materialističnim duhom in veri nasprotni. — V kakšnih težavah se šele znajde fant, ki je prišel iz meščanskega lahkega okolja!

Delo, ki naj bi se vršilo v takih okoliščinah, zahteva značajnih mož, ki so obdarovani z raznimi naravnimi lastnostmi in močmi, ki jim prihajajo iz duhovniškega počinka, ki je bil že dobro preizkušen v težavah življenja in dušnopastirskega dela.

CERVENA OBLAST IN DUHOVNIKI - DELAVCI Polemika, ki je nastala zaradi omenjenega odloka, je vzbudila tudi polemiko o duhovni - delavcih, ki delujejo v Franciji, in na splošno o delovanju duhovnikov - delavcev med delavskim stanom.

Višja cerkevna oblast je temu delovanju sledila z zanimanjem, a obenem z nekim strahom, ker je šlo za nov in v neki meri predren poskus. Novembra meseca so bila zato dana od sv. stolice nova navodila, ki jih je svetovno časopisje različno razlagalo.

Znano je, da so o vprašanju duhovnikov - delavcev v Franciji razpravljali s svetim očetom francoski kardinali Lienart, Gerlier, Feltin. Na podlagi izkustev, ki so jih nabrali v desetih letih, je cerkevna oblast vzeela v pretres to zadevo. Cerkevna oblast je postala pozorna na gibanje, ker se je zdelo, da se je ime duhovnik - delavec začelo počasi spremenjati v ime delavec -- duhovnik. (Prvo ime nam označuje duhovnika, ki deluje kot delavec in to po načelih in

odgovornost; ne bodo živeli lovane. Z veseljem so ugotovili, da se nam označuje delavca, ki je mogoče tudi duhovnik). Strah dobrega, a da uspehi niso odgovari te nevarnosti ni bil brez varjali prvotnemu cilju, ki so ga zastavili s tem podvigom. Sprejeli so torej vrsto ukrepov, kateri pa ne kažejo, da Cerkev

prezira delo tistih, ki so vzel na svoje rame nov način težkega apostolskega dela, da bi kot delavci pripeljali delavce h Kristusu in Cerkvi.

Ukrepi so sledili: duhovnike, ki se mislijo za naprej posvetiti apostolatu med delavci kot navadni delavci, bodo za svoje škofije izbrali posamezni škofje: taki duhovniki bodo posvetili tej obliki apostolata le nekaj ur svojega dneva, da ne bodo zanemarjali svojih duhovniških dolžnosti; ne bodo prevzemali nobenih važnih mest v sindikalnih organizacijah, ki bi jim nalagala posebno

komunisti označili kot razbijalo in kvarno. Sedaj pa so dosegli ti duhovni - delavci veliko čast, da jih prav komunistični tisk hvali in da oboja cerkveno oblast, ki je z novimi ukrepi hotela preprečiti morebitne napake teh duhovnikov bodisi pri njihovem delu, bodisi, kar je še važnejše, pri njihovem pojmovanju o poslanstvu duhovnika, o nalovah cerkvene hierarhije in o Cerkvi

Zakaj ta sprememb? Komunisti uporabljajo vsako priliko čast, da je Cerkev proti delavci in drži s kapitalisti. Poleg tega so pa dejansko nekateri duhovniki zašli v marksistično borbo, morda z dobrimi namebnimi. In to je komunistom prav prišlo. Tako na primer so nekateri duhovni - delavci podpisali neki manifest, v katerem so zahtevali, da komunistična

(Dalej na 5. strani)

Vabilo na predvajanje slik iz stare domovine

(V BARVAH)

(katere je posnel Mr. John Robich
na obisku v domovini lansko leto)

v nedeljo 31. januarja

ob 3. uri popoldne

V SLOV. NAR. DOMU na ST. CLAIR AVE.

Slike se kaže pod pokroviteljstvom
DRUŠTVA ŠT. 337 HRVATSKE BRATSKE ZAJEDNICE

Vabi

ODBOR.

BOLJŠI graditelji hiš
izberejo MONCRIEF

GRELNI in ZRAČEVALNI SISTEM

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

**Slovenci, poslušajte novo slovensko nedeljsko
oddajo na postaji WERE — 1300
začetek ob 8:30 zj.**

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

V BLAG SPOMIN

DESETE OBLETNICE SMRTI NASEGA LJUBLJENEGA IN
NIKDAZ POZABLJENECA SINA IN BRATA

ROBERT J. STARC

ki je dal svoje mlado življenje 29. januarja 1944 za zmago Amerike na italijanskem bojišču. Vemo, da je njegova blaga duša že deset let v nebesih, saj je bil tako dober mladenič. Njegovo truplo pa se spreminja v prah nekje v Italiji.

Snivaj spanje v tujini,
ljubi sinko, dobi brat,
še vedno žalujoči:

JOSEPH in MARY STARC, starši
JOSEPH, brat

Cleveland, Ohio, 29. januarja 1954.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

TJULENJ-AKROBAT — V londonskem cirkusu Bertram Mills imajo tjulnja, ki se postavi pokoncu, kendar se "razgovarja" s svojim učiteljem Armandom.

DUHOVNIKI - DELAVCI

(Nadaljevanje z 4. strani) delavska zveza postane edina pravna organizacija delavcev. Znano je tudi, da sta bila dva duhovnika - delavca, oba zaposlena v avtomobilskih tvornicah, aretirana o priliki demonstracij proti generalu Ridgewayju. Drugi so se postavili na čelo velikih stavk leta 1951. Zanimivo je, da so ob priliki teh stavk leta 1951 komunisti nosili napise: duhovniki so z nam.

Res so bile to izjeme. A kdor pozna cilj komunističnih stavk in način njihovega dela, bo spoznal, da je cerkvena oblast pravilno ravnala, ko je postala bolj pozorna in dala apostolskemu delu med delavci jasen program in še jasnejši cilj.

DVE VAŽNI DEJSTVI

Kadar govorimo o duhovnikih - delavcih, mislimo na duhovnike, ki so vzeli krampi v roke, ki so skoraj spremenili svoj poklic. Mnogokrat se sliši, da duhovniki niso delajo, da duhovnik ni delavec. Preveč je bilo že oboževanja in povlečevanja ročnega dela. Vsak kdor dela, naj dela z glavo ali z rokami, je delavec. Tudi poučevanje verskih resnic, skrb za širjenje vere, podeljevanje sv. zakramentov itd., je delo. Kdo ima težje in odgovornejše delo, inženir, ki je naredil načrt za prekomorsko ladjo, ali ročni delavec, ki prenaša žebanje? Oba sta potrena in oba imata pravice, da prejmeta za svoje delo primerno plačilo in da se jima to delo tudi primerno upoštiva.

JE BILO POTREBNO GIBANJE DUHOVNIKOV - DELAVCEV?

Najbrž ni za nobenega skrivenost, kakšen je položaj katoliške Cerkve v Franciji. Francija ima danes zelo bogato moderno katoliško literaturo, lepo število katoliških javnih delavcev in katoliških naobražencev, ali široka masa, delavci predvsem, pa tudi kmetje, je za vero indiferentna. Mnogi so brez vere, če ne celo veri nasproti. Kratko rečeno, Francija je sedaj velika misijonska dežela. Prav s knjigo, ki nosi naslov 'Francija misijonska dežela', je pred desetimi leti msgr. Godin opozoril francosko javnost na žalostno versko stanje zlasti med delavci. — Francoska duhovščina in zlasti pariški nadškof kardinal Suhard niso ostali gluhi. Toda kako se približati tem delavcem? Saj je duhovnik veljal za izdajalca delavskega stanu. Okoliščine časa so pokazale novo pot. Postavljeni so bili tedaj prvi temelji za organizacijo duhovnikov - delavcev. Znano je, da so med vojno Nemci odvajali v taborišča številne delavce, za katere so pa prepovedani vsakršno versko skrb. Tedaj se je nekaj mladih duhovnikov pripravilo tem delavcem, sliši so kot delavci. In kot delavci med delaci so imeli tudi lepe uspehe. — Ali bi se ne dalo napraviti kaj takega tudi v domovini po končani vojni? Se pomešati med delavce kot delavci, se preobleči, si z njimi služiti vsakdanji kruh, prenašati z njimi vse težave, ki jih prinaša delo in obramba dela in plače?

In res so začeli prvo v Parizu, pozneje tudi drugd. Precej je bilo prostovoljev, a ne vsi zadostno pripravljeni. Nič ni lo-

čilo teh duhovnikov — delavcev tih je cerkvena oblast dala nova poguma temu gibanju. — Franciji in drugod.

Dr. L. Š.

Vesti iz Slovenije

Ljubljana ima zopet "Figovca"

Predlanskim so podrlj v Ljubljani staro Figovcevo hišo, ki je bila nekdaj last Andreja Smoleta, priatelja pesnika Francega Prešerna. S tem je bilo tudi konec starodavne gostilne, ki jo je poznala vsa Gorenjska. Pri Figovcu so se namreč včasih vstavljalni Gorenjci, ki so prihajali v Ljubljano z vozmi. Sedaj seznanili so svet z možnostmi za

horjeve družbe so titovci ustavili v Ljubljani "Prešernova družba", ki je letos prvič poslala svoje knjige med ljudi. Natisnila jih je menda v 50.000 izvodih. Poleg kolečarja, za katerega opremo je poskrbel Slavko Pengov, so izšle še tri izvirne povesti (Ciril Kosmač, "Pomladni dan", Ivan Ribič: "Stopinje v snegu" in "Zgodba o zakladi," Ivo Zorman: "Iz obroča") in poljudno znanstveno delo — "Skrivnosti atoma".

Moderne fine tehnice so zgrajene tako natančno, da zabeležijo celo težo človeškega lasu.

Knjige Prešernove družbe

Da bi zmanjšali pomen Mo-

1911

1953

Naznanilo in Zahvala

Globoko užaloščeni in s solzimi očmi naznanjam vsem sorodnikom in prijateljem prežalostno vest, da je kruta smrt poseglja s svojo koščeno roko v našo sredo in nam odvzela našega ljubljenega a soprog, dobrega očeta, sina in brata

Andrew Mozek

Blagopokojnik je podlegel dolgotrajni bolezni dne 29. decembra 1953. K včemenu počitku smo ga položili dne 2. januarja 1954 iz Zakrajskovega pogrebnega zavoda in po opravljeni sv. maši zadušnici ter cerkvenih pogrebnih obredih, smo njegovo truplo položili v narodje materi zemlji na pokopališču Calvary.

Pokojnik je bil rojen v Clevelandu in je bil ob času smrti star 42 let. Služil je dve leti z ameriško armado in sicer od leta 1944 do leta 1946. Delal je 24 let pri Willard Storage Battery Co., ter je bil član društva Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so položili tako krasne vence in cvetje v krsti pokojnika v njegov zadnji poziv in nam v dokaz in tolažbo, da ste ga ljubili in spoštivali.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duše pokojnika.

Enako iskrena hvala tudi vsem, ki so darovali v gotovini.

Najlepša hvala vsem, ki so poslali sožalne kartice in na en ali drugi način izrazili svoje sočutje v dneh naše žalosti.

Posebna hvala mojemu stricu Frank Svetu v Connemagh, Pa., in njegovi družini za krasni venec in darovane sv. maše za pokojnika.

Hvala Willard Storage Battery Co. za krasni venec, kakor tudi National Survey, Inc., ter društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ.

Našo iskreno zahvalo naj sprejmejo sosedje in prijatelji na E. 60 St. in Lambert Rd. v South Euclid za krasen skupni venec.

Preljubljeni soprog, oče, sin in brat! Tako rad bi še živel in tako radi bi Te ohranili med nami, a prišla je neizprosna smrt in Te odvedla v najlepših letih. Tvojega življenja tja, odkoder ni več vr nitve. Prestal si muke in bolečine hude bolezni in duša Tvoja se zdaj raduje tam gori nad zvezdam. Srca naša so polna žalosti, saj smo Te vsi tako ljubili. Edina tolažba nam sedaj je, da se enkrat združimo vsi skupaj pri Bogu, kjer bomo uživali Njegovo dobroto in se skupno veselili na vekomaj.

Počivaj v miru, dragi, spomin na Te si ohranimo v naših srcih do konca naših dni!

Luna in zvezdice svetijo na samoten grob, Luč naj nebeska za vedno Ti sije, kjer spava naš ljubi soprog, oče, sin in brat, v mislih med nami bodeš vsak čas, katerega smo ljubili, a ga nismo mogli rešiti, in edina zdaj tolažba nam je ostala, da bo pri Bogu enkrat srečno svidenje.

Žalujoči ostali:

MARIE rojena SVETE, soproga RONALD in RICHARD, sinčka FRANCES ZAKRAJŠEK, mati GERALDINE, KATHLEEN in MERIBETH MOZEK, nečakinje FRANCES ZAKRAJŠEK, polsestra

JACOB ZAKRAJŠEK, očim RUDOLPH MOZEK, brat MARY MOZEK, svakinje EDWARD MOZEK, polbrat in več sorodnikov

Cleveland, Ohio, dne 29. januarja 1954.

horjeve družbe so titovci ustavili v Ljubljani "Prešernova družba", ki je letos prvič poslala svoje knjige med ljudi. Natisnila jih je menda v 50.000 izvodih. Poleg kolečarja, za katerega opremo je poskrbel Slavko Pengov, so izšle še tri izvirne povesti (Ciril Kosmač, "Pomladni dan", Ivan Ribič: "Stopinje v snegu" in "Zgodba o zakladi," Ivo Zorman: "Iz obroča") in poljudno znanstveno delo — "Skrivnosti atoma".

Moderne fine tehnice so zgrajene tako natančno, da zabeležijo celo težo človeškega lasu.

Za en peni dobite veliko ELEKTRIKE

ZA VREDNOST TREH PENIJEV obratuje vaš električni pražilnik sedem dni!

THE ILLUMINATING COMPANY
ALWAYS AT YOUR SERVICE

DR. LEOPOLD UKMAR

se preseli

s 1. februarjem 1954

iz Waterloo Rd.

na 6802 ST. CLAIR AVENUE

nad gostilno ERSTE

NAZNANILO DELNIŠKE SEJE

Tem potom se naznanja vsem delničarjem

SLOVENSKEGA NARODNEGA DOMA
V MAPLE HEIGHTS

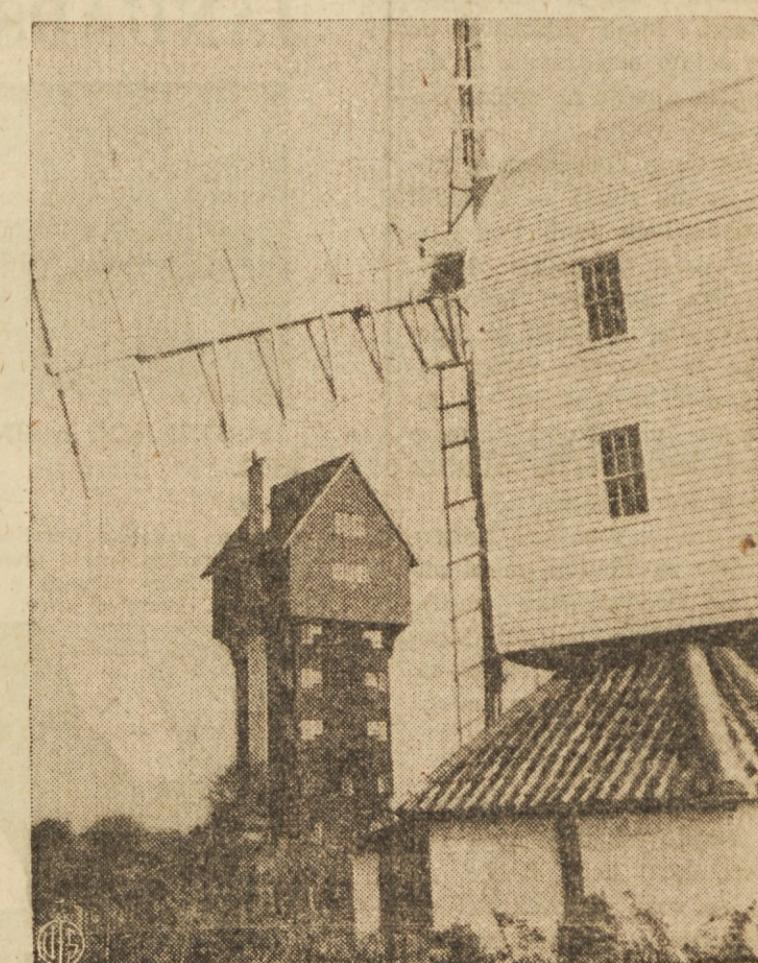
da se bo vršila letna seja

V NEDELJO 31. JANUARJA
ob 2. uri popoldne

delničarjev korporacije v Slovenskem narodnem domu 5050 Stanley Ave. Maple Heights

na kateri se bo izvolilo direktorje za prihodnje leto in se bo ukrepalo o drugih zadevah, ki spadajo zraven.

F. S. LEGAN JR., tajnik.

PODEZELSKI DONEBNIK — Mlin na veter bi utegnil koga zapeljati, da bi mislil na holandsko pokrajino, slika pa je posneta v Suffolku na Angleškem. Visoka stavba je vinski rezervar, katerega spodnja štiri nadstropja so urejena za stanovanja.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po tako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

Henderson 1-0628

5117 St. Clair Avenue

Emil Ludwig:

NAPOLEON

ZGODOVINSKI ROMAN

DRUGA KNJIGA
HUDOURNIK

Po morju prihajajo Turki, da bi ga uničili. Zopet visi vse Kako topo in obupano poseda na lasu. Zopet in Abukirju, leta 1801 po morski bitki. Ali zdaj jih pusti, da se izkrcajo. Nato poolnoma pobije sovražnika s polovico manjšo armado. Ko ga Murat po bitki najde, ga objame: "General, veliki ste kakor svet, toda svet je premajhen za vas." Sam pa piše v Kairo: "Najbrž ste čuli o Abukirski bitki: morda je bila najlepša, kar sem jih kdaj videl! Od izkrake sovražne armade ni ušel niti en mož."

Ta čas opazi med Mameluki, ki jih je vzel v službo, lepega visokega človeka; Georgijca z modrimi očmi, Rustama, ki je bil petkrat prodan v suženjstvo. Kaj govorí iz teh oči? Zvestoba. In Bonaparte mu podari okrašeno sabljo, mu veli, naj poslej spi pred njegovimi vratimi in 15 let ne bo več pustil Ruma stoma od sebe.

Po zmagi stopi v stik z angleškim admiralom, ki je zasidran zunaj na morju. Pod pretezo, da hoče zamenjati ujetnike, v resnicu pa mu gre samo novice: zdaj mu je časopis vreden več kot kronska Izvabi jih Angležu. Adjutant mu jih prinese v šotor. Vojskovedja spi. "Tukaj so časopisi. Slabe novice." On sede: "Kaj se je zgodilo?"

"Scherer je poražen, Italija je skoraj cela izgubljena." Bonaparte skoči s postelje, grebe po listih, prebije — tako poroča pobočnik — ves ostali del noči z branjem, ki ga zdaj pa zdaj pretrga v jezini vzklikanjem Ob jutranji zori da poklicati povojnika brodovja, se zapre žnjim za dve uri v sobo, nato odpotuje v Kairo.

"Odločil sem se, da pojdem v Francijo," pravi pri zaprtih vratih zvestemu Marmontu, "Vas vzemem s seboj. Naše armade v Evropi so premagane, Bog ve, kje že stoji sovražnik. Italija je izgubljena. Kaj pa uganjajo ti nesposobni ljudje, ki vodijo posle? Neumnosti, korupcijo! Jaz sem sam nosil breme in sem z zmagami podpiral to vlado, ki bi se brez mene nikdar ne mogla vzdržati. Komaj sem odšel, se je vse zrušilo. Če takoj odpotujem, bo vest o moji vrtnitvi dosegla Pariz hkrat z vestjo o moji novi zmagi. Moja prisotnost bo vrnila četam samozavest in državljanom upanje na srečno bodočnost."

— Na mojo bodočnost, si misli, ko je oni zunaj. — Zapustil je armado, bodo rekli. Pod Kleberjem se ji bo godilo bolje. Prišel sem ustaviti kolonijo. To sem opravil, Turki so tepejni. Le iz Francije lahko posljempomoč in pošljem jo lahko samo jaz. Tukaj nimam nič več iskati, vse se odločuje na evrojskih bojiščih. 30 let! Koliko dni še manjka? Neugoden veter za Toulon, meni admiral, in Sredozemsko morje polno angleških ladij. Mongolfiere ne morem jezditi do Pariza! Tam bije srce sveta. Treba je tvegati.

XVII

S pogašenimi lučmi jadrata mali fregati, ki ju je vzel Benetkam, skozi noč. Ladjo, na kateri se vozi, je prekrstil na ime Muiron: v spomin na enega poročnika, ki mu je pri Lodi s svojo smrtnjo rešil življene. Čez 15 let bo spominu na to izkazal še večjo čast. Tu pri Kapu Bonu je najnevarnejše mesto. Tu jadrajo doslovno skozi Angleže, ki jih izdajajo njihove luči. Vraga, da

Tedne in tedne jadrata fre-gati v neprestani nevarnosti. "Kaj storiti, če naš Angleži u-jamejo? Sprejeti boj? Nemo-gče. Se udati? Do tega vam je prav tako malo kakor memi. Torej nam ne ostane drugega nego ladji razstreliti." Vse mol-či. Monge prebledi poleg generala. "Povelje bi morali izvršiti vi," pristavi z zlobnim smeh-lajem. Ko čez nekaj dni zagledajo ladjo, ki jo po pomoti smatrajo za angleško, učenjak iz-gine. Kasneje ga najdejo pred vrati v smodnišnico.

Tolikšna je bila Napoleonova avtoriteta.

Sest tednov v Sredozemskem morju; iz sinjine oktobra koga-jutra se prikaže otok; dobro znani gorski obrisi se bočijo na obzorju. Komandant gleda na zemljevid, skuša dognati trenutni položaj, Bonaparte pristo-pi: "To je Korzika." Ali ne u-kaže proti otoku z vsemi jadri? Vedno močnejše žene veter fre-gato proti obrežju, treba je si lovito zavirati. Vsak trenutek se vprašuje:

— Še francoska? Nekoč sem pri vsakem prihodu vpraševal, ali ni že francoska. Koliko je tegu? Šest let. Takrat sem jih imel 24. Takrat je bila oblast na tem otoku moj veliki smoter. Med tem mi je ležala pred nogami Italija, pokoren mi je bil Egipt, Pariz se mi je smehljal. Vse je šlo čisto naravno. Veter je vedno močnejši. Kakšen bo odgovor? — Zdaj miglajo zastave: luka je prosta. Otok brezdomca je zopet domovina.

Ko pristanejo in se ves Ajacio gnete v pristanišču, da bi

videl Bonaparta, vsi tisti tisoči, ki so ga nekoč preklinjali, gleda-s skeptičnimi očmi na gomaze-nje. In ko nato stopi na kopno, kjer ga mnogi tikajo in kjer mu hoče biti vsakdo v rodu, stiska brez ganutja njihove roke. Le-ko ga nenadoma neki glas po-kliče: "Filio! Caro figlio!", je

njegovo srce ginjeno. To je mogocna, komaj petdesetletna kmetica Camilla, njegova stara dojilja.

Napoleon je v očetnji hiši, ki jo je mati obnovila in pravkar zapustila. K sebi vabi izkušene ljudi: Vesti! Vesti! Tu pri ka-minu svojih očetov izve, kaj je v poslednjih treh mesecih do-letelo njegove stvarite: mesta,

kjer je pred tremi leti zmagoval, Mantova, Milan, skoraj vsa Italija — vse izgubljeno. Generova se komaj še drži. Masseno potiskajo v Švici nazaj! Angleži so se izkrcali v Holandiji! V Nizzu! Takoj prevzeti pove-ljstvo! Z naglim zmagami vse obiti nazaj! Kako? Dva direk-torja nasilno odstavljeni! Ali se omajana vlada lahko drži samo še s takimi lopovščinami? General Moulin direktor? Kdo pa je ta general Moulin? In kdo je drugi namestnik? Sie-yes? Potemtakem je pričakova-

ti novega prevrata, morebiti ce-lo državnega udara. V Pariz, na krov! Pripnimo k svoji ladji šalupo!

Dva dni proti Toulonu. Že se v mraku prikazuje obala. Te-daj javi izvid angleške ladje. Nazaj! ukaže admiral. Naprej! zagrmi nanj Bonaparte. Če bo sila, v šalupo in veslati do brega! Zopet oslepi njegova zvezda sovražnika, ki se zmoti o smerti njegovih jader in plove til mimo njega. Nato se zno-či. Do Toulona predaleč? Te-daj v Frejus. Ne poznate čeri? Čeri so pošod! Naprej, po sedmih tehnih tik pred franco-skim obalo, treba je tvegati.

Ali ljubi Italijan to zemljo, na katero stopa njegova noge? Samo vijolina mu je, na katero lahko bolje igra, nego na kateri koli drugi instrument te-ge sveta.

Zjutraj gre Bonapartovo ime v mestecu Frejusu od ust do ust. Zakaj se gnete sto in sto ladje v pristanu? Zakaj se lju-dstvo radiost? Kaj pa je takega dovršil v Afriki, da ga prebi-valci tega provincialnega mesta pozdravljajo, kakor triumfatorja? Neki uradnik godrja ne-kaj o karanteni. "Rajši kugo kot Avstrije, ki so že tako blizu!"

vpije množica in njegov voz se lja množici. Ali ni, kakor da bi z bučanjem pomika po mestu, me bili pričakovalli? Ne preje si misli mož v voz, ko ozdrav-
Zdaj je pravi čas.

V drag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE SOPROGE IN MATERE

Rose Russ

ki je zaspala v Gospodu dne 31. januarja 1953

Srčno ljubljena mi žena, nepozabna mamică, v grobu sladko Ti počivaj, težka bila je ločitev, Bog daj Tvoji duši blagi, večni mir in sveti raj.

Tvoji žalujoči:

SOPROG in OTROCI

Cleveland, Ohio, 29. januarja 1954.

1911 1953

Naznanilo in Zahvala

Zalostnega ter potrega srca naznanjam vsem dra-gim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl ljubljeni sin in brat

Joseph Hočevar

ki je previden s sv. zakramenti zaspal v Gospodu dne 20. decembra 1953.

Naš ljubljeni pokojnik je bil rojen v Clevelandu, Ohio, dne 27. maja 1911.

Pogreb pokojnega je bil dne 23. decembra 1953 iz pogrebne zavoda Frank Zakrajsek in Sinovi v cerkev sv. Vida. Pogrebno sv. mašo zadušnico je daroval Rev. Jos. Varga. Po pogrebni sv. maši pa je bilo truplo prepeljano na pokopališče Kalvarija ter ondi položeno v družinsko grobno k zemeljskemu počitku.

Na tem mestu se prav iskreno zahvalimo Rev. Jos. Vargi za opravljeno sv. mašo zadušnico in druge pogre-bne molitve. Naj mu dobri Bog za to obilo poplača.

Naša iskrena zahvala vsem, ki so poklonili toliko vencev ob krsti pokojnega ter mu s tem izkazali zadnjo čast.

Enako se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj nje-gove duše.

Dalje se lepo zahvalimo vsem, ki so na dan pogreba dali na razpolago svoje automobile ter mnogim omogočili, da so se udeležili pogreba ter spremili pokojnika na njegovi zadnji poti, vse do njegovega groba.

Dalje se zahvalimo vsem za izraze sožalja, bodisi pismeno ali ustveno, ter vsem onim, ki so nas bodrili in tolažili ob tej za nas tako gremki urti ter nam kakorkoli pomagali.

Zahvala pogrebnemu zavodu Frank Zakrajsek in Sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba ter za vso poslužo, ki so nam jo dali. Zahvala tudi nosilcem krste.

In končno zahvala vsem, ki so nam kaj dobrega storili.

A Ti, naš ljubljeni sin in brat, počivaj v miru in lahka naj Ti bo gruda te Tvoje rojstne domovine, duši Tvoji blagi pa večni mir, ki Ti ga iz vsega srca želimo. Svinjavimo, spavaj sladko, vse dotlej, da se enkrat vse srečni zopet snidemo nad zvezdami. Dotlej pa na svidenje!

Križ nam je drevo življenja
v njem nam upanje zori;
da će smo z Kristusom trpeli,
sesli se bomo v srečni večnosti.

Tvoji žalujoči:

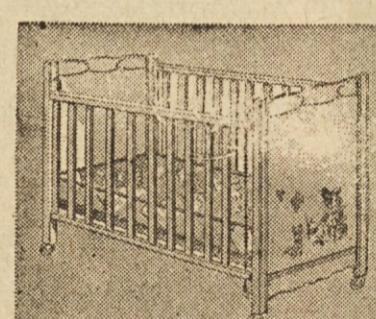
MARY HOČEVAR, mati
MARY PERKO in FRANCES LESJAK, sestre
FRANK, JOHN, in EDWARD, bratje

Cleveland, Ohio, 29. januarja 1954.

MERCHANTS ZNAMKE SO DODATNI PRIHRANKI

BAILEY'S 4 trgovine

JANUARSKA RAZPRODAJA ZA DECO

Telefonska naročila
Cherry 1-3820

POSTELJICA in ZIMNICA REG. 45.00

Ograjena posteljica, 5-načinske vzmeti, varni stranic, dvojni premik, nepremočljiva Sealy zimnica z notranjimi vzmetmi. Breza ali javor.

WEAR-A-BLANKET 1.98

Kombinacija odeje in spalne vreče iz 75% rayona, 25% volne. Spodnja stran je pletena iz 100% bombaža. Operne in posuši se hitro. Otročiček ne more odkriti.

SNEŽNE OBLEKE 10.95-12.95

Topli saten twill nylon. Dvojelne za dečke in deklice. Zelo dobr izdelane, lepo krojene. Mornarsko modre, rdeče, Mere 2 - 3 - 4.

14.95-17.95

SNEŽNE OBLEKE

Deške iz volne in rayon saten twilla, iz gabardina ali corduroja. Tridelne: jopič, hlače, čepica. Mere 2 do 8.

8.95 VREDNI

POVRŠNIKI

Površniki iz volnenega gabardina ali corduroja z "Timmie Tufts" ovratnikom. Zelo dobro izdelani za gorkoto in trpežnost. Mere 3 - 4 - 5 - 6.

BAILEY'S Drugo nadstropje in v vseh podružnicah

6 mes. do 6 let vel.

Kombinacija odeje in spalne vreče iz 75% rayona, 25% volne. Spodnja stran je pletena iz 100% bombaža. Operne in posuši se hitro. Otročiček ne more odkriti.

Vrata, krov, stranice, vreča in vse druge deli so izdelani iz 100% bombaža.

Operne in posuši se hitro. Otročiček ne more odkriti.

Vrata, krov, stranice, vreča in vse druge deli so izdelani iz 100% bombaža.

PRILEGJLIVE RJUHICE 3 za 2.85

Sanforizirane se vsaki standard otroški zimnici, prihranijo vam delo, otročič jih ne more izvleči. Na izbiro v beli, modri, svetlo zeleni in rumeni barvi.

ROČNO IZDELANE OBLEKCE REG. 2.95

Prelepe ročno vezenje oblekce v najrazličnejših ljubkih krojih. Na izbiro v beli barvi in v barvah bonbončkov. Mere 1 - 2 - 3.

BAILEY'S Drugo nadstropje in v vseh podružnicah

6 mes. do 6 let vel.

Kombinacija odeje in spalne vreče iz 75% rayona, 25% volne. Spodnja stran je pletena iz 100% bombaža. Operne in posuši se hitro. Otročiček ne more odkriti.

Vrata, krov, stranice, vreča in vse druge deli so izdelani iz 100% bombaža.

Operne in posuši se hitro. Otročiček ne more odkriti.

Vrata, krov, stranice, vreča in vse druge deli so izdelani iz 100% bombaža.

Operne in posuši se hitro. Otročiček ne more odkriti.

Vrata, krov, stranice, vreča in vse druge deli so izdelani iz 100% bombaža.

Operne in posuši se hitro. Otročiček ne more odkriti.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPERCOUNTERFEIT \$10 and \$20 FEDERAL RESERVE NOTES
IN CIRCULATION IN CLEVELAND AREA

	Face Plate Number	Back Plate Number
CHICAGO	L 1	29
"	J 12	1293
DALLAS	J 16	9; 12; 120; 1219
CLEVELAND	H 84	1258
SAN FRANCISCO	J 100	12; 219; 1207
ST. LOUIS	D 103	1312
SAN FRANCISCO	L 152	142; 1142; 1168
CLEVELAND	K 197	1223
"	H 418	1201
CHICAGO	J 430	1201
"	K 430	1201
NEW YORK	L 430	1201
SAN FRANCISCO	K 513	12; 19; 207; 1207
	G 1907	1168

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

Cleveland, Ohio

Mrs. Mary Zakrajsek of 14211 Thames Ave., has returned home from Euclid-Glenville Hospital, where she underwent an operation. She expresses her thanks to all her friends for flowers, cards, gifts and visits.

Home from the hospital is Mrs. Josephine Susteric of 395 E. 161 St., and wishes to thank all for their visits, flowers, etc. Visitors are welcome at home.

Goe. Hrvatin of Chagrin Falls, Ohio, sends greetings from Miami, Fla. to all his friends and acquaintances.

In Marymount Hospital Mrs. Victoria Arnall of 10201 Prince Ave., has safely undergone an operation. We wish her a speedy recovery.

New Britain, Conn. — The city council was debating whether New Britain should permit the construction of homes without eaves. Alderman Fenn observed that some wives won't let their husbands smoke in the house. "So," he demanded, "where are they going to go?" The council voted nine to six for cellars.

Boston, Mass. — It costs to "put on the dog". The well-dressed dog costs his master a pretty penny these days. A Boston pet shop posted these prices: raincoat (choice of color), \$2.50 to \$5; shoes, \$4; overcoats \$6 to \$26.

Portland, Maine. — Francis Farnum, Jr., program director of radio station WGAN, wishes he could figure out an easy way to get the other side of his car washed. The right side was washed clean as a whistle when he parked his auto, windows shut tight, against a downtown fountain, that splashes into the street. But police will not permit parking of cars in the other direction.

Ottawa, Kan. — Reading from notes, Jack Davis, student council president, announced the name of a color movie about to be shown at a high school assembly. Principal Leroy Hood helped Davis decipher

the notes, then explained to the student body that the writing fine Justice of Peace Mitchell Loniewski assessed against her husband. The eye witness pays!

Dallas, Tex. — Willis Brown complained to police recently that someone stole the Cadillac hub caps during the night from his 1949 Ford. Can you cap this?

St. Peter, Minn. — The Weekly Herald ran a classified ad: "Wanted: Man to handle dynamite. Must be prepared to travel unexpectedly."

Pullman, Wash. — In the last minutes of a basketball game with Washington State College, Gonzaga University's star Jerry Wells lost his way, drove down the court, put the ball in his own team's basket and thus won the game for Washington, 62-60.

West Newbury, Mass. — Putting his 9-room house up for sale, Michael L. Stevens, 29, announced that he would sell it only to "someone obnoxious. I hate this town!"

Louisville, Ky. — After losing steadily in a poker game, James Calvert finally walked out in disgust, returned a few minutes later, pointed a shotgun at the players and made off with \$80.

Mrs. Frances Grill of 705 E. 155 St. has returned home from St. Luke's Hospital after undergoing a major operation. She thanks all her friends for their visits, gifts, greetings and prayers.

Anthony F. Novak has opened a new office at 6218 St. Clair Ave., offering income tax service and other services in that line.

Mr. and Mrs. Frank Legan of Stanley Ave., Maple Hts., celebrated their 45th wedding anniversary on Jan. 13th. Mrs. Legan also celebrated her birthday on that day. Congratulations!

Mrs. Rose Lach of 1229 E. 173 St., has returned from Huron Rd. Hospital, where she safely underwent an operation. She expressed her gratitude to all her friends for their gifts, visits and cards.

Valparaiso, Ind. — A wife went to the hospital just long enough for treatment after an argument with her husband. Then, with

N. A. Bank Represented at Credit Conference in Chicago

Representing the North American Bank, G. A. Herbison and Al W. Kay were among the thousand bankers from all over America who assembled in Chicago on Monday, Tuesday and Wednesday to learn and interpret the findings of the American Bankers Association credit policy for 1954.

Monday and Tuesday, time was devoted to bringing out the responsibility of the Banks toward its customers and the public.

We are in a changing economic era, one which calls for greater consideration. Incomes are not high. Layoffs are being experienced, but the people, the depositors and the borrowers will look to the banks for financial guidance.

An air of caution, but sober optimism, was indicated by the various speakers, who all enjoy national prestige.

Credit of all levels is to be encouraged, in order to move the wares produced by American hands. A tremendous selling job must be accomplished, in order to keep up a high employment and prosperity level. A strong appeal coupled with the desire to buy and the ability to purchase, will see a healthy future. There is a market. Roads are needed across the length and breadth of the country. An increasing population means an ever growing market.

Homes, furniture, automobiles, clothing, modernization and improvements are always desired.

American economy means keeping men and business at work. There is no place in our economy for lazy dollars.

Death Notices

Bajac, Tom — Son of Peter and Kate, brother of Nick, Mark, Antoinette Keefer, Anna Plansek, Katherine Redovec. Residence at 956 E. 69 St.

Fanta, Michael — Father of John Walter. Residence at 1427 Gordon Rd., Lyndhurst, O.

Kasko, Ignatius — Residence at 6718 St. Clair Ave.

Kness, Antonia — Mother of Anna Marinsek, Angeline Gliha, Sister of Raphael of St. Christine parish, Julia Barrett, John Kness. Residence at 16118 Parkgrovve Ave.

Pozler, Alois — Husband of Anna (nee Mitterer), father of Alois Jr., William, Rudolph, Hermine knapp. Residence at 16002 Arcade Ave.

Srnđel, Antonia (née Cerkvenik) — Mother of Stephanija Finn, Aloysius, Anton, Ludwig, Rose Milavice, Hermine Petkovsek, Lillian Kustala, Elizabeth Wlasik, Margaret Elias, Jack. Residence at 12351 Huffman Rd.

Stinic, Amelia (nee Gundic) — Wife of Bartol, mother of Tom, John, Frank, Anna, Helen, Catherine Pintaric. Residence at 8317 Vineyard Ave.

Vlakovich, Joseph — Residence at 6416 Stanard Ave.

St. Vitus Slovenian School

All parents whose children attend St. Vitus Slovenian School are kindly requested to participate in the parents' meeting on Saturday, Jan. 30th at 8 p.m. in St. Vitus School.

A close co-operation between teachers and parents is absolutely necessary to achieve the success, expected primarily by parents who are concerned in their children's education.

There are many reasons why our children should keep on learning the Slovenian language. We were taught the Slovenian language by our parents and grandparents who were proud of their national origin. The negligence of Slovenian parents to teach their children to speak Slovenian could create a black mark in our respected Slovenian community in Cleveland.

There are practical advantages, too! The structure of the Slovenian language resembles closely all other Slav languages. A student with the knowledge of the Slovenian language can learn or understand easily any other Slav language.

The main purpose of the meeting is to get the parents acquainted with the teaching staff and the problems of the Slovenian School Slovenian School Committee

St. Clair Savings Elects New President

PAUL J. SCHNEIDER

Directors of the St. Clair Savings and Loan Co., a \$15,000,000 savings and home financing firm with offices at 813 East 185th St. and 6235 St. Clair Ave. have elected Paul J. Schneller as new President to succeed Joseph Plevnik who died June 22 of last year it was announced last week.

Mr. Schneller has been with St. Clair Savings since 1924 when he began as accountant and assistant secretary. In 1933 Mr. Schneller's father Paul died and the son succeeded as secretary-treasurer of the company when assets were \$1,000,000.

The managing officer of St. Clair Savings since 1933, Mr. Schneller was elected executive vice-president and secretary in 1952.

Mr. Schneller was graduated from Cathedral Latin High School and from Spencerian Business College. He is a past-president of The Cuyahoga County Savings and Loan League and is now treasurer of that trade organization.

National high standing of Mr. Schneller in the savings and loan business is reflected in his being Chairman of the Additional Services Committee of the United States Savings and Loan League. He is a member of the Euclid Rotary Club and is Chairman of the House Committee of the Pine Ridge Country Club where he has been a member since 1939. Mr. Schneller is also a member of the Northeast Round Table of the Cleveland Real Estate Board.

U. S. Open Champion Ben Hogan will match his golf score for charity against any and all comers in the nation for \$1 on June 5 in the third annual National Golf Day. Hogan will play his round at Balsamor Golf Club in Springfield, N. J., while his opponents can play any course in the land.

Hogan Will Play 'Everyone':

U. S. Open Champion Ben Hogan

will match his golf score for char-

ity against any and all comers in

the nation for \$1 on June 5 in

the third annual National Golf Day.

Hogan will play his round at Bal-

samor Golf Club in Springfield,

N. J., while his opponents can play

any course in the land.

In Trade:

Joe Tipton has been traded to

the Washington Nats for Micky

Grasso in an exchange of catchers,

it was announced by the Indians

recently.

Tipton, who batted .229 in 47

games last season, requested at the

end of last season that he be

traded or else was considering re-

tiring if a deal was not made.

Other officers of St. Clair Sav-

ings were re-elected. They are: Fr.

J. Kern, M.D., vice-pres.; Paul J.

Iribar and Edward Knuth, assist-

ant vice-presidents; Anthony C.

Kromer, treas.; Mirko Burja and

Stanley F. Zupan, assist. secreta-

ries. Attorney Joseph T. Bergeron

is legal counsel and a director of

the company.

Re-elected Directors of St. Clair

Savings for three-year terms are

Math Braidech, F. J. Kern, M.D.,

and Frank Oglar.

Other officers of St. Clair Sav-

ings were re-elected. They are: Fr.

J. Kern, M.D., vice-pres.; Paul J.

Iribar and Edward Knuth, assist-

ant vice-presidents; Anthony C.

Kromer, treas.; Mirko Burja and

Stanley F. Zupan, assist. secreta-

ries. Attorney Joseph T. Bergeron

is legal counsel and a director of

the company.

Paul J. Schneller, new presi-

dent of St. Clair Savings, has been

selected to succeed Joseph Plev-

nik who died June 22 of last year.

Mr. Schneller has been with St.

Clair Savings since 1924 when he

began as accountant and assis-

tant secretary.

Mr. Schneller has been with St.

Clair Savings since 1924 when he

began as accountant and assis-

tant secretary.

Mr. Schneller has been with St.

Clair Savings since 1924 when he

began as accountant and assis-

tant secretary.

Mr. Schneller has been with St.

Clair Savings since 1924 when he

began as accountant and assis-

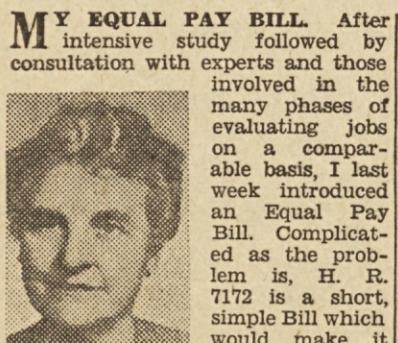
tant secretary.

Mr. Schneller has been with St.

Clair Savings since 1924 when he

This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

MY EQUAL PAY BILL. After intensive study followed by consultation with experts and those involved in the many phases of evaluating jobs on a comparable basis, I last week introduced an Equal Pay Bill. Complicated as the problem is, H. R. 7172 is a short, simple Bill which would make it unlawful to pay wages to one employee at a rate less than that paid to another of the opposite sex if their work is of comparable character on jobs requiring comparable skills. The standards to determine which jobs involve comparable work would be set up by the Secretary of Labor.

Protected from retaliation by several clauses in the Bill, an affected employee could sue for equal pay, or the Secretary could sue for him. Standards determining which jobs involve comparable work would be set up by the Secretary of Labor.

This Bill is designed primarily to equalize the wages of women with those paid men for comparable work, but there would be cases where men too would profit.

Commenting on H. R. 7172, the Pittsburgh Courier said: "The reason for high interest in the equal pay is that it will affect many

Negro women who do the same type of work that men do in factories and on the railroads... The legislation will raise the status of heavy-type work which is primarily being done by Negro women."

ARMY RESERVE NURSE CORPS. Registered nurses who wish to earn a Bachelor's or Master's Degree in any of the nursing fields have an opportunity to do so under Army auspices if they can complete the required training within a year.

The Defense Department plans to commission 250 applicants as Second Lieutenants in the Army Reserve Nurse Corps if they will agree to serve in the Corps for three years, including time spent in earning the degree.

If you are interested, you must apply immediately because candidates will begin studies in February. Further information can be obtained from The Surgeon General, Department of the Army, Washington 25, D. C.

POST OFFICE ACHIEVEMENT. Congratulations to the Post Office Department! It mailed a record-breaking amount of mail this past Christmas — and saved \$4.8 million!

The Department said it authorized 1,440,000 more hours of overtime for experienced employees and hired 67,345 fewer temporary workers during the Christmas rush, compared to 1952.

PROCLAMATION

Designating the Week of January 24 to 30, 1954

as

"MOSES CLEAVELAND WEEK"

WHEREAS, January 29, 1954, marks the two-hundredth anniversary of the birth of General Moses Cleaveland, founder of the City of Cleveland; and

WHEREAS, since the time of the original survey of this tract of the Connecticut Western Reserve by General Moses Cleaveland in 1796, there has grown on these shores of Lake Erie a great cosmopolitan center embracing peoples of all nations and providing leadership in industry, science and the arts throughout America; and

WHEREAS, it is appropriate and fitting that this bicentennial be celebrated by all Clevelanders in tribute to the pioneering spirit of General Moses Cleaveland, who was born at Canterbury, Connecticut, graduated from Yale University, served a number of terms in the Connecticut State Legislature, commissioned a brigadier general of militia, and who, among his effectually diversified interests, was a lawyer, engineer and businessman.

NOW, THEREFORE, I, Anthony J. Celebrezze, Mayor of the City of Cleveland, invite all groups of citizens, including veterans, civic, fraternal, religious, labor, business and industrial organizations to participate actively in the celebration and observance of "MOSES CLEAVELAND WEEK." I especially urge the schools of Cleveland to participate in this event through special programs, projects and classes designed to refresh and honor the memory of General Moses Cleaveland.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand and caused the seal of the City of Cleveland to be affixed this 8th day of January 1954.

ANTHONY J. CELEBREZZE, Mayor.

ST. VITUS

(Continued from Page 7)

Mezic Ins. 945 839 910 2694
Cimperman's 811 819 887 2517

The Nor. Men's Shop gave up only goose eggs to Hecker Tavern as they accumulated 4 points. Tony Urbas big 611 topped the winners.

Nor. Men's Shop 982-897 919 2798
Hecker Tavern 899 845 918 2662

In a battle for last place, CWV No. 1 and Brodnick Bros. split evenly to stay exactly in same position as before the match. Johnny Burchard led the Vets with 481. The Furniture and Appliance team were led by Marion Rebol 206-563 and M. Kolar 244-562.

CWV No. 1 846 662 831 2335
Brodnick Bros. 812 873 749 2434

Clover Dairy took 3 points from Al and Ann's Tavern. Al Meglich led his team to victory with 206-544.

Clover Dairy 844 891 874 2609
Al - Ann's Tav. 875 867 850 2592

Chas. and Olga Slapnik are now sole possessors of first place as they walloped CWV No. 2 for all 4 points. Joe Merhar led the Florists with 224-576.

C-O. Slapnik 883 945 863 2691
CWV No. 2 807 801 833 2441

Standings as of Jan. 21, 1954

	W	L	Pts
C-O. Slapnik	38	25	51
Mezic Ins.	37½	25½	50½
Nor. Men's Shop	35	28	48
Double Eagle Bot.	37	26	47
Cimperman Mkt.	36	27	47
Clover Dairy	33½	28½	44½
Hecker Tavern	31½	31½	43½
Deutsch Tavern	28	35	38
Al-Ann Tavern	27	36	37
Cath. War Vets	24	39	34
Brodnick Bros.	22½	39½	32½
Cath. War Vets 1	25	38	32

Schedule for Feb. 4, 1954

ALLEYS:
1-2: CWV No. 2 vs. Mezic Insurance.
3-4: Deutsch's Tavern vs. Hecker Tavern.

5-6: Double Eagle Bottling Co.

vs. Charles and Olga Slapnik.
7-8: Catholic War Vets No. 1 vs. Clover Dairy.
9-10: Norwood Men's Shop vs. Cimperman Market.
11-12: Al and Ann Tavern vs. Brodnick Bros.

The Northern Boundary of Slovenia After World War I

By E. A. KOVACIC

After World War I one would expect that the Slovenians would have acquired a boundary according to the ethnical territory at least on their Northern border, for Austria and Hungary were considered as defeated countries after World War I, while Italy was considered a victorious ally by the Western Allies. At the beginning, the Slovenian National Government refused to apply any force in order to prevent bloodshed in defending the Slovenian soil from the German-Austrians. Since the Paris Peace Conference wanted to draw the boundary according to the actual administrative power immediately after the disintegration of the Hapsburg monarchy, the Slovenians had to struggle for their national territory in Carinthia to Austria nor considered the plebiscite of 1920 as a final decision.

The Defense Department plans to commission 250 applicants as Second Lieutenants in the Army Reserve Nurse Corps if they will agree to serve in the Corps for three years, including time spent in earning the degree.

If you are interested, you must apply immediately because candidates will begin studies in February. Further information can be obtained from The Surgeon General, Department of the Army, Washington 25, D. C.

REPORT Welding Fumes Harmful

Chicago. — Some welders develop respiratory disorders that force them to change jobs, according to a report in the Journal of American Medical Ass'n.

Under the Italian influence, the Inter-Allied Commission, that supervised the plebiscite caused many abuses in favor of Austria making opening of ballots and transferring of votes not impossible. For that reason, the Slovenians neither recognized the transfer of the Slovenian part of Carinthia to Austria nor considered the plebiscite of 1920 as a final decision.

The boundary line between Yugoslavia and Austria in the former province of Styria was drawn according to the ethnical border with exception of a number of Slovenian villages in the mountain chain of Kozjek and the town of Radgona with its vicinity that remained in Austria. The total number of Slovenians that still remained in Austria reached 100,000 representing, beside the Czechs and Slovaks in the environment of Vienna, the largest minority group within the first and second Austrian Republic.

Slovenian volunteers controlled in November, 1918, also the railroad Cmurek-Radgona, that was later granted to Austria. Thanks to the poet and general Rudolf Maister, who succeeded in defeating the German-Austrian military attacks toward Maribor and its vicinity, the border in Styria received a much better consideration than the border in Carinthia.

Austria, diplomatically supported by Italy, demanded a plebiscite for the Drava River Valley including the City of Maribor, but dropped the claim when the Yugoslav representative, the Slovenian Dr. Zolzer succeeded in persuading the French government to enlarge the territory for a plebiscite with a few more counties which Austria would be certain to lose. In spite, Austria was granted the overwhelmingly Slovenian environment of Radgona.

In regard to the Slovenian territory of Prekmurje (territory beyond the Mura River which was under Hungarian administration) the Peace Conference wanted to grant it to Hungary. There was a hard job to prove the lies of Hungarian maps and Hungarian theories that the population belongs to a separate Slavic group not connected with the Slovenians.

The territory beyond the Mura River since Spring of 1919 was under the regime of the Hungarian Communist Bela Kun. That regime proved to be against the Slovenians just as well as the nationalistic Hungarian governments. In August, 1919, the Yugoslav Army was authorized to occupy the Slovenian Prekmurje and the Croatian Medjimurje to liberate its countrymen. The border was drawn on the hills of Srebrni breg leaving about 10,000 Slovenians in the vicinity of the town of Monošter (Hungarian: St. Go thard) in Hungary.

The Peace Conference did not grant the Slovenians their ethnical territories at the same time when some other nations received even their historical territory. Over one-third of the Slovenian population and more than one-third of the territory inhabited exclusively or overwhelmingly by the Slo-

venians was granted to foreign political structures, primarily Italy and Austria. On the Slovenian territory President Wilson's 14 points demanding national states for the national groups of Austria-Hungary did not become true. The principle of self-determination is still waiting for its realization and became the basic political program of the Slovenian political parties and movements demanding a United Slovenia as a part of a confederated Yugoslavia.

(Clip and save for your scrapbook of the history of your ancestors.)

Next week: "Modern Slovenian Literature".

Report Welding Fumes Harmful

Chicago. — Some welders develop respiratory disorders that force them to change jobs, according to a report in the Journal of American Medical Ass'n.

Dr. Robt. Charr, of Philadelphia, a specialist in pulmonary diseases, described seven cases of welders who developed breathing difficulties because of the fumes connected with their work.

In three of the cases, he said, the symptoms were serious enough to necessitate a change in jobs.

March of Dimes funds last year provided physical therapy treatments costing \$29,262.95 to persons stricken by polio in Cuyahoga County.

GARAGE WANTED
in the vicinity of the St. Vitus church. Call: HE 1-4139.

An Opportunity for a Young Woman
TELLER POSITION OPEN
Experienced or will train for full time work.

Pleasant working conditions.

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.
6235 St. Clair Avenue
HE 1-5670

(x)

Rich's Auto Body Shop

COMPLETE AUTO SERVICE
Painting - Motor Service
Ignition - Brake Service
1073-80 East 64th Street
Tel. HE 1-9231 — HE 1-4947

NORTH AMERICAN BANK

15619 WATERLOO ROAD
6131 3496
ST. CLAIR AVE. EAST 93RD ST.

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of
MIHALJEVICH BROS. CO.
6424 ST. CLAIR AVE.
With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc.
Office Hours: 9 A.M. to 6 P.M.

A. GRDINA & SONS

FUNERAL DIRECTORS and FURNITURE DEALERS
1053 East 62 St. HENDERSON 1-20885
COLLINWOOD OFFICES: 17002-10 Lakeshore Blvd. KENmore 1-5890
15301 Waterloo Road KENmore 1-1235

for perfect winter comfort
get the furnace with

"Magic-Action" Valve

(It assures ideal comfort regardless of pressure conditions)

and

"FINGER-TIP" IGNITER

(It lights the furnace at the touch of a button)...

"SAFETY SENTINEL" PILOT

(It never lets your furnace go out)

bryant "319" GAS-FIRED,
FORCED AIR

Convenient terms — call us for an estimate

FOR PROMPT SERVICE CALL

JOE AHLIN SHEET METAL & FURNACE

ROOFING — GUTTERS — SPOUTING

5837 Dumbarton Blvd.

Richmond Heights

—36 MONTHS TO PAY—

Make Your Payments With Your Gas Bill

SMITH & BROWN, INC.

ADVOCATES:

ATTORNEYS AT LAW

GENERAL COUNSEL

FOR ALL TYPES OF BUSINESS

IF STARTING A BUSINESS

Partnership —

...the financial interests of all parties can be

adequately safeguarded by a Sun Life Business

Protection Policy. Sun Life agents are fully

qualified to advise you on this most important

matter. Just call

MICHAEL & JOHN R. TELICH

2121 N.B.C. Bldg.

CH 1-7877

SUN LIFE ASSURANCE COMPANY OF CANADA

...MAN'S FIRST ATTEMPT TO ALTER THE COURSE OF A POLIO EPIDEMIC!
250,00